

HUISREGELS

Regeling toegangsverlening

Versie januari 2026



INHOUD

1	INLEIDING	3
1.1	Openbaarheid	3
1.2	Bevoegdheden gerechtsbestuur en rechter	3
1.3	Beveiligingscoördinator (BVC)	3
1.4	Locaties rechtbank Noord-Holland	3
2	ALGEMENE UITGANGSPUNTEN	4
2.1	Huisregels	4
2.2	Toezicht en maatregelen	4
2.3	Demonstreren niet toegestaan	5
2.4	Speciale voorzieningen	5
3	TOEGANG EN VEILIGHEIDSCONTROLES	6
3.1	Doel controles	6
3.2	Controle identiteit	6
3.3	Uitvoering controles	6
3.4	Weigering medewerking	6
3.5	Onderzoek aan kleding	7
3.6	Vrijstelling van de controles	7
3.7	Toegang gehechtingsgebied	7
3.8	Persfaciliteiten	7
3.9	(Vermoeden) strafbaar feit	8
3.10	In bewaring nemen van voorwerpen	8
3.11	Gebruik lockers	8
3.12	Bagage	8
3.13	Wapens	8
3.14	Extra maatregelen	9
3.15	Geheimhouding	9
4	ORDE EN VEILIGHEID IN DE RECHTZAAL	10
4.1	Openbaarheid	10
4.2	Publieke tribune	10
4.3	Aanwijzingen	10
4.4	Mobiele apparatuur	10
5	KLACHTEN	11

1 INLEIDING

Een gerechtsgebouw is een overheidsgebouw waarin verschillende functies verenigd zijn. Enerzijds is het een kantoorgebouw waarin medewerkers van de Rechtbank en andere diensten hun werkplek hebben, anderzijds is het een gerechtsgebouw waar rechtszittingen worden gehouden. De bestemming tot plaats voor rechtszittingen brengt een zekere mate van openbaarheid met zich mee. Het rechtsbeginsel van openbaarheid van rechtspraak ligt vast in internationale verdragen en in de grondwet.

1.1 Openbaarheid

Rechtspraak is een publieke zaak. Personen die naar een rechtszitting komen, informatie willen inwinnen of de rechtbank bezoeken voor een administratieve of juridische handeling bij de informatiebalie, hebben in principe recht op toegang tot het gerechtsgebouw. De gebouwbeheerder kan echter voorwaarden stellen aan de toegang in verband met de orde en veiligheid. Eventuele beperkingen op de toegang mogen niet zo ver gaan dat het karakter van openbaarheid wezenlijk wordt aangetast of dat de toegang tot de rechter wordt beperkt.

In deze Regeling zijn (huis)regels opgesteld met als doel:

- de toegang tot het gerechtsgebouw en rechtszittingen te kunnen garanderen voor degenen die daar gebruik van willen maken;
- inhoud te geven aan de zorg voor de orde en veiligheid.

1.2 Bevoegdheden gerechtsbestuur en rechter

Het gerechtsbestuur is als beheerder van de gerechtsgebouwen belast met de goede gang van zaken in de gerechtsgebouwen, waaronder de orde en de veiligheid. Het gerechtsbestuur heeft het recht personen al dan niet toe te laten of te laten verwijderen en is bevoegd voorwaarden te verbinden aan de toegang.

De rechter die de zitting leidt, is verantwoordelijk voor het ordelijk verloop van de zitting. De rechter kan maatregelen (laten) treffen of aanwijzingen geven zodat een zitting zonder verstoring kan plaatsvinden. Ook kan de rechter beperkingen stellen aan de openbaarheid van een zitting.

1.3 Beveiligingscoördinator (BVC)

De BVC kan namens het gerechtsbestuur nadere regels stellen of aanwijzingen geven die noodzakelijk zijn om de orde en veiligheid in de gerechtsgebouwen te waarborgen.

1.4 Locaties rechtbank Noord-Holland

Deze regeling is van toepassing op de gerechtsgebouwen in Haarlem, Alkmaar, Zaandam en Badhoevedorp (Justitieel Complex Schiphol).

De veiligheidseisen kunnen per gebouw verschillen en hangen samen met de gebouwelijke situatie, de (bijzondere) bestemming van het gebouw en ook met eisen die afhankelijk kunnen zijn van concrete omstandigheden in een bepaalde periode.

2 ALGEMENE UITGANGSPUNTEN

We willen dat een ieder die een gerechtsgebouw bezoekt of die in onze gebouwen werkt zich veilig voelt. Huisregels scheppen duidelijkheid en geven aan wat onze bezoekers van ons mogen verwachten, maar ook wat wij van hen verwachten.

2.1 Huisregels

De rechtbank verwacht van bezoekers dat zij:

- rechtszittingen niet verstoren;
- respectvol omgaan met andere bezoekers en onze medewerkers;
- de privacy van anderen respecteren;
- niet luid telefoneren in wachtruimtes en bij het telefoneren anderen niet hinderen;
- niet mobiel telefoneren aan balies;
- tassen, koffers en pakketten niet onbeheerd achterlaten;
- geen huisdieren meenemen (hulp- en geleidehonden zijn welkom);
- niet roken en geen verdovende middelen en alcohol meenemen en/of niet onder invloed zijn van deze middelen;
- niet schelden, met stemverheffing spreken of schreeuwen;
- geen grove of discriminerende taal gebruiken;
- geen fysiek geweld gebruiken en anderen niet lastig vallen, beledigen, bedreigen of intimideren;
- geen wapens of andere zaken meenemen die een bedreiging kunnen vormen voor de veiligheid of gezondheid van anderen of de orde en rust in het gebouw;
- geen beeld- en/of geluidsopnamen maken zonder toestemming;
- geen misbruik maken van voorzieningen in of rond het gerechtsgebouw;
- zich zodanig gedragen dat geen schade ontstaat of kan ontstaan aan eigendommen van anderen;
- geen gezichtsbedekkende kleding dragen;
- aanwijzingen van medewerkers van de rechtbank opvolgen.

2.2 Toezicht en maatregelen

Wij letten erop dat iedereen zich aan de huis- en gedragsregels houdt. Hierbij maken wij onder andere gebruik van camera's. Dit gebeurt volgens de geldende wet- en regelgeving.

Bij het overtreden van onze huis- en gedragsregels of ander normoverschrijdend gedrag hebben onze beveiligingsmedewerkers de verantwoordelijkheid en bevoegdheid om op te treden binnen de kaders die de wet en de werkinstructies hen bieden.

Als aanwijzingen van onze medewerkers niet worden opgevolgd, nemen wij passende maatregelen door:

- betrokkene niet verder te woord te staan en hem/haar te verzoeken het gebouw te verlaten;
- een schriftelijke waarschuwing uit te reiken of naar het huisadres te sturen;
- bij herhaling en bij ernstige delicten de toegang tot onze gebouwen voor een bepaalde periode te ontzeggen;
- onze dienstverlening tijdelijk te stoppen of voorwaarden te verbinden aan onze dienstverlening.

De rechtbank accepteert geen agressie en geweld tegen haar medewerkers. In het geval van een (mogelijk) strafbaar gedrag zullen wij aangifte doen.

Als u schade veroorzaakt, dan stellen wij u aansprakelijk en zullen wij de schade op u verhalen.

2.3 Demonstreren niet toegestaan

Het is niet toegestaan om te demonstreren in het gerechtsgebouw. Denk aan het roepen van leuzen, zingen van liederen, tonen van spandoeken of borden voorzien van tekst of beeld, dragen en tonen van kleding voorzien van een demonstratieboodschap of andere demonstratie-uitingen. Voorwerpen bedoeld om mee te demonstreren in het gerechtsgebouw worden beschouwd als ongewenst en dienen bij binnenkomst afgegeven te worden bij de beveiliging.

2.4 Speciale voorzieningen

De Rechtbank wil haar zittingen zo goed mogelijk voor iedereen toegankelijk maken. Bent u bijv. slechthorend of slechtziend, dan kan dat een volwaardige deelname aan d zitting belemmeren.

U kunt voorafgaand aan de zitting aan de bode uw situatie kenbaar maken en aangeven waarmee tijdens de zitting rekening moet worden gehouden. U kunt ook vooraf telefonisch contact opnemen met de griffie om dit te bespreken.

3 TOEGANG EN VEILIGHEIDS-CONTROLES

Bezoekers worden toegelaten tot het gebouw nadat is vastgesteld dat sprake is van een geldig verblijfsdoel en nadat medewerking is verleend aan de veiligheidscontroles.

Deze controles kunnen omvatten:

- een onderzoek naar de identiteit;
- een onderzoek aan kleding, bagage en/of meegevoerde zaken/goederen.

Onderzoek kan mede worden uitgevoerd met behulp van daartoe bestemde apparatuur.

3.1 Doel controles

De veiligheidscontroles hebben onder andere tot doel:

- het waarborgen van een ongestoord verloop van rechtszittingen;
- het waarborgen van de gezondheid en veiligheid van alle personen die zich in het gerechtsgebouw bevinden;
- het voorkomen dat voor bedreiging geschikte voorwerpen en ongewenste middelen en goederen het gebouw worden binnen gebracht.

3.2 Controle identiteit

Bezoekers moeten zich kunnen legitimeren. Dat kan met een geldig(e):

- Nederlands paspoort;
- Nederlandse identiteitskaart;
- Nederlands vreemdelingendocument;
- ID-kaart of paspoort uit een ander land;
- Diplomatiek Identiteitsbewijs of Geprivilegieerdendocument¹;
- (Europees) rijbewijs;
- Rijkspas (persoonlijke pas met foto).

3.3 Uitvoering controles

De veiligheidscontroles worden uitgevoerd door het beveiligingspersoneel, eventueel bijgestaan door de politie/Koninklijke Marechaussee. Dit gebeurt aan de hand van een door of namens de beheerder opgestelde instructie.

3.4 Weigering medewerking

Personen die weigeren mee te werken aan de veiligheidscontroles, worden niet toegelaten en moeten het gebouw verlaten.

¹ <https://ind.nl/nl/vreemdelingendocumenten/diplomatiek-identiteitsbewijs>

3.5 Onderzoek aan kleding

In sommige gevallen is een onderzoek aan de kleding noodzakelijk. Dit onderzoek geschiedt – zo mogelijk – buiten waarneming van andere bezoekers.

Vrouwelijke bezoekers worden door vrouwelijk beveiligingspersoneel of een vrouwelijke politieambtenaar gefouilleerd. Mannen mogen hierbij niet behulpzaam zijn. Is geen vrouwelijk personeel aanwezig dan wordt de bezoeker gevraagd haar bezittingen ter controle aan te bieden aan het beveiligingspersoneel of de politieambtenaar.

3.6 Vrijstelling van de controles

Van de veiligheidscontroles zijn vrijgesteld onderstaande personen op voorwaarde dat zij hun geldige legitimatiebewijs/beroepspas ongevraagd tonen en kunnen aantonen dat zij beroepsmatig in het gerechtshuis aanwezig moeten zijn.

- medewerkers van de Rechtspraak en het Openbaar Ministerie op vertoon van een persoonsgebonden Rijkspas;
- ambtenaren die politietaken vervullen, op vertoon van een geldig politielegitimatiebewijs/legitimatiebewijs Koninklijke Marechaussee;
- advocaten, op vertoon van een advocatenpas²;
- deurwaarders, op vertoon van een door het ministerie van Justitie en Veiligheid afgegeven legitimatiebewijs;
- tolken die ingeschreven staan in het register Beëdigde tolken en vertalers, op vertoon van een beroepspas;
- bewindvoerders die ingeschreven staan in het register Bewindvoerders WSNP, op vertoon van een beroepspas;
- procesvertegenwoordigers van ministeries en daaronder vallende diensten op vertoon van een persoonsgebonden Rijkspas;
- vertegenwoordigers van de pers die beschikken over een door de Raad voor de rechtspraak uitgegeven Perspas.

Bij het vermoeden van misbruik kan het legitimatiebewijs/de beroepspas worden ingenomen en kan de organisatie die de pas heeft uitgegeven worden geïnformeerd.

De BVC kan besluiten dat de vrijstelling niet van toepassing is als daartoe aanleiding bestaat. Daarnaast kan de BVC incidenteel personen vrijstellen van controle.

3.7 Toegang gehechtingsgebied

Het gehechtingsgebied op de locaties Alkmaar en Haarlem (Appelaar) valt onder de verantwoordelijkheid van de politie. Op de locatie Badhoevedorp (JCS) is de Koninklijke Marechaussee verantwoordelijk. Voor toegang tot het gehechtingsgebied kunnen aanvullende voorwaarden gelden.

3.8 Persfaciliteiten

De rechtbank Noord-Holland wil geaccrediteerde journalisten zoveel mogelijk behulpzaam zijn bij het uitvoeren van hun werk. In de Persrichtlijn 2025 staat beschreven wat de voorwaarden zijn voor accreditatie, welke medewerking

² De digitale advocatenpas/advocatenpass-app geeft geen toegang tot gerechtslocaties.

geaccrediteerde journalisten van de rechtbank mogen verwachten en welke regels voor hen gelden in onze gebouwen.

3.9 (Vermoeden) strafbaar feit

Bij het aantreffen van ongewenste voorwerpen waarbij er sprake is van een wettelijke verbodsbepaling wordt de politie/Koninklijke Marechaussee ingeschakeld voor de afhandeling. Dit kan leiden tot het niet of niet tijdig verschijnen op een rechtszitting.

3.10 In bewaring nemen van voorwerpen

Voorwerpen/goederen die niet in het gerechtsgebouw kunnen worden toegelaten worden in bewaring genomen.

Voor voorwerpen die in bewaring worden genomen geldt de volgende procedure:

- voorwerpen die in bewaring worden genomen, worden nauwkeurig beschreven op een formulier of in een verzegelde uniek genummerde envelop gedaan;
- de bezoeker krijgt een bewijs, waarmee de in bewaring gegeven voorwerpen bij het verlaten van het gerechtsgebouw kunnen worden afgehaald. De BVC kan aan het afhalen van in bewaring genomen voorwerpen nadere voorwaarden stellen;
- als in bewaring genomen voorwerpen niet worden opgehaald, worden ze maximaal één jaar bewaard. Na deze periode wordt het gerechtsbestuur van rechtswege eigenaar.

3.11 Gebruik lockers

Op een aantal locaties kan gebruik worden gemaakt van zogenaamde lockers. Hierin kunnen zaken tijdelijk worden bewaard. De gebruiker is te allen tijde zelf verantwoordelijk voor de in de locker opgeborgen zaken.

De rechtbank is bevoegd om de locker te openen en op inhoud te onderzoeken, ook indien de bagage in een gesloten tas/koffer is opgeborgen. Zaken die naar het oordeel van de rechtbank gevaarlijk zijn of overlast kunnen opleveren, zoals bijvoorbeeld explosieven, chemicaliën, bederfelijke waar, mogen door de rechtbank worden verwijderd.

Bij verlies van een sleutel wordt de inhoud van een locker alleen aan een persoon afgegeven als naar het oordeel van de rechtbank vaststaat, dat deze ook de rechtmatige eigenaar/houder van de in de locker aanwezige zaken is.

Eventuele reparatie-/vervangingskosten kunnen in rekening worden gebracht.

Lockers moeten zijn leeggehaald voordat het gebouw wordt afgesloten. Lockers die op dat moment nog in gebruik zijn kunnen door de rechtbank worden geopend.

3.12 Bagage

Bagage waarvan de herkomst of eigendom niet is vastgesteld, kan uit het gerechtsgebouw worden verwijderd.

3.13 Wapens

Het meenemen/dragen van wapens is alleen toegestaan voor degenen die aangesteld zijn voor de uitvoering van een politietaak en het gerechtsgebouw beroepsmatig bezoeken. De rechter die de zitting leidt, kan nadere voorwaarden stellen voor het dragen van wapens in de rechtszaal.

3.14 Extra maatregelen

De BVC kan aanvullende beveiligingsmaatregelen treffen bij risicovolle zittingen of als daartoe anderszins aanleiding bestaat.

3.15 Geheimhouding

Medewerkers die belast zijn met de controle en daarbij de beschikking krijgen over gegevens waarvan zij het vertrouwelijke karakter kennen of redelijkerwijze moeten vermoeden zijn verplicht tot geheimhouding daarvan behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hen tot bekendmaking verplicht of uit hun taak de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

4 ORDE EN VEILIGHEID IN DE RECHTSZAAL

De rechter die de zitting leidt, bepaalt de gang van zaken in de rechtszaal en kan besluiten nemen die bestaande regels buiten werking stellen.

4.1 Openbaarheid

Rechtszittingen zijn in principe openbaar en voor iedereen toegankelijk, behalve in gevallen waarin de wet of de rechter anders bepaalt.

De rechter kan in bijzondere gevallen bepalen dat bezoekers onder de 18 jaar niet of alleen onder begeleiding een strafzitting mogen bijwonen. Personen jonger dan 12 jaar mogen een strafzitting alleen bijwonen indien de rechter daarvoor toestemming geeft.

4.2 Publieke tribune

De capaciteit van de publieke tribune in een rechtszaal is beperkt. Als de tribune vol is, wordt de toegang geweigerd. Het is niet mogelijk om plekken te reserveren.

Het is niet toegestaan tekenen van goed- of afkeuring te geven.

Bij zittingen met een hoog beveiligingsrisico of zittingen waarbij grote publieke belangstelling wordt verwacht, kan aan bezoekers worden verzocht zich vooraf aan te melden. Informatie hierover wordt tijdig gepubliceerd op rechtspraak.nl.

4.3 Aanwijzingen

Gerechtsbodes, medewerkers van de beveiliging, politie en Koninklijke Marechaussee handelen onder leiding van de rechter die de zitting voorziet. Zij mogen instructies geven aan partijen, bezoekers, journalisten en anderen in de zaal. Deze aanwijzingen moeten worden opgevolgd.

4.4 Mobiele apparatuur

In zittingszalen en enquêtekamers moet het geluid van alle mobiele apparatuur uitgezet zijn.

Het kan voorkomen dat mobiele apparatuur niet mag worden meegenomen in de zaal of op de publieke tribune. Deze apparatuur kan dan bewaard worden in de aanwezige lockers of in bewaring worden gegeven bij de beveiliging.

5 KLACHTEN

Als u vindt dat u niet correct behandeld bent door een medewerker van de rechtbank Noord-Holland kunt u een klacht indienen.

Rechters zijn onafhankelijk. Daarom mag het bestuur van de rechtbank geen oordeel geven over beslissingen die door rechters worden genomen.

Meer informatie over de klachtenregeling en de wijze waarop u een klacht kunt indienen is te vinden op onze website: www.rechtspraak.nl

Locaties Rechtbank Noord-Holland

Alkmaar

Kruseman van Eltenweg 2
1817 BC Alkmaar

Badhoevedorp

Justitieel Complex Schiphol
Duizendbladweg 100
1171 VA Badhoevedorp

Haarlem

Jansstraat 81
2011 RW Haarlem

Simon de Vrieshof 1
2019 HA Haarlem

Zaandam

Rembrandstraat 23
1506 LS Zaandam